

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoE/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2305211397
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2305211397.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v exekučnej veci oprávnenej: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpenej: Advocate s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnej: D. V., nar. XX. D. XXXX, trvalý pobyt L. X., o 1.194,98 eur s príslušenstvom, za účasti súdneho exekútora: JUDr. Ľubomír Pekár, P. Pázmaňa 49/3, Šaľa, o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Okresného súdu Galanta z 21. apríla 2020 č. k. 10Er/353/2005-37, EX 2227/2005 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Galanta z 28. decembra 2021 č. k. 10Er/353/2005-89, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v časti vyhlásenia exekúcie za neprípustnú (I.) **r u š í** a v časti zastavenia exekúcie (II.) a v časti náhrady trov exekúcie (III.) **h o p o t v r d z u j e**.

II. Povinnej a súdnemu exekútorovi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie prvým výrokom vyhlásil exekúciu za neprípustnú, druhým výrokom exekúciu zastavil. Tretím výrokom rozhodol, že o náhrade trov exekúcie rozhodne samostatným uznesením. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 57 ods. 1 písm. g/, § 57 ods. 2, § 58 ods. 1 a § 243h ods. 1 E. p. (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov) a § 22 ods. 2, § 39 a § 574 ods. 2 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov). Vecne zdôvodnil, že splnomocnenie advokáta Mgr. Tomáša Kušnira, ktoré je súčasťou zmluvy o úvere č. 4470012 zo dňa 25. novembra 2004 (ďalej len „úverová zmluva“), oprávňujúce advokáta na uznanie záväzku z úverovej zmluvy za povinnú a na spísanie notárskej zápisnice (ako exekučného titulu), je neplatné. Súd prvej inštancie mal za to, že povinného nemôže zastupovať ten, koho záujmy sú v rozpore so záujmami zastúpeného a súčasne dohoda, ktorou sa niekto vzdáva práv, ktoré môžu vzniknúť až v budúcnosti, je neplatná. Súd prvej inštancie konštatoval, že udelenie splnomocnenia Mgr. Tomášovi Kušnirovi na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t.j. aby v mene povinnej uznal jej záväzok, je konaním, ktoré je v rozpore so zákonom. Ak v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a splnomocnenia Mgr. Tomáša Kušnira neexistoval dlh a nebola známa ani jeho výška, v tom čase nemohla povinná osoba realizovať svoje právo dlh uznať, ako ani splnomocniť Mgr. Tomáša Kušnira na uvedené právo, z čoho vyplýva aj nevedomosť povinnej osoby o povinnosti splatiť svoj dlh v lehote určenej v exekučnom titule. Exekúcia tak prebiehala na základe nespôsobilého exekučného titulu - notárskej zápisnice, ktorá bola spísaná s neoprávnenou osobou, ktorá konala na základe neplatného splnomocnenia. O náhrade trov exekúcie rozhodol s poukazom na § 196 a § 200 ods. 5 E.p. tak, že o trovách exekúcie rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia o zastavení exekúcie.

2. Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie oprávnená s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súdu prvej inštancie vytýkala, že

nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietla záver súdu prvej inštancie o „vadnosti“ udeleného plnomocenstva na spísanie notárskej exekúcie. V danom prípade ide o hmotnoprávne zastúpenie povinného v zmysle ust. § 22 O. z. v nadväznosti na ust. § 31 a nasl. O. z.. Povinná mohla plnomocenstvo podľa § 33b O. z. kedykoľvek odvolať, pričom tak neurobila. Podľa názoru oprávnenej sa udelením plnomocenstva povinná ako dlžník nevzdala svojich práv na uznanie záväzku, iba rozšírila možnosť uznania aj na osobu splnomocniteľa, v danom prípade advokáta. Oprávnená má za to, že plnomocentvo udelené Mgr. Tomášovi Kušnírovi je platné a nie je možné ho kvalifikovať ako absolútne neplatný právny úkon. Oprávnená tiež uviedla, že konanie Mgr. Tomáša Kušníra nemožno kvalifikovať ako konanie, ktoré je v rozpore so záujmami povinného. Vzhľadom na to, že záväzkovo-právny vzťah vyplývajúci zo zmluvy má povahu absolútneho obchodu aj uznanie záväzku sa riadi ust. § 323 Obchodného zákonníka. K uznaniu záväzku došlo v čase, keď dlh vyplývajúci zo zmluvy nebol premlčaný. Povinná nemá postavenie spotrebiteľa. Oprávnená poukázala na teóriu zachovania platnosti zmlúv, pričom dohoda o plnomocenstve je ako celok udržateľná a nemožno ju považovať za neplatnú. Boli tu splnené aj náležitosti právneho úkonu. Oprávnená poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/343/2013. Bola to práve povinná ktorej konanie by bolo možné kvalifikovať ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Oprávnená má za to, že postup súdu, ktorým určil, že dohoda o plnomocenstve je neplatná ako celok, je v rozpore s právnymi predpismi, pretože týmto postupom došlo k porušeniu základného princípu záväzkového práva pacta sunt servanda, k porušeniu základného princípu exekučného konania (ochrana oprávneného subjektu) a napokon k porušeniu princípu rovnosti strán v konaní.

3. Súdny exekútor ani povinná sa k odvolaniu nevyjadrili.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP a § 37 ods. 1 E. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP a § 58 ods. 4 E. p. v relevantnom znení), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti zastavenia exekúcie je vecne správne.

5. Odvolací súd závery súdu prvej inštancie o zastavení exekúcie považuje za dôvodné. Vzhľadom na potrebu vyporiadania sa s námietkami oprávnenej uvedenými v odvolaní odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné :

6. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi oprávnenou ako veriteľkou a povinnou ako dlžníčkou bola uzavretá úverová zmluva, na základe ktorej oprávnená poskytla povinnej úver vo výške 20.000 Sk, ktorý sa zaviazala zaplatiť zvýšený o poplatok vo výške 16.000 Sk. Súčasťou úverovej zmluvy bolo aj splnomocnenie, ktorým dlžníčka splnomocnila advokáta Mgr. Tomáša Kušníra na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j. aby v mene dlžníčky uznal záväzok z úveru vyššie uvedeného tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom buď pre súdny výkon rozhodnutia podľa § 274 písm. e/ O. s. p. (Občiansky súdny poriadok č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, účinný do 30.6.2016), alebo pre exekúciu podľa § 41 ods. 2 E. p. na celý majetok dlžníčky do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva. Z notárskej zápisnice spísanej notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom pod sp. zn. N 1542/2005, NZ 16138/2005, NCRLs 15934/2005 zo dňa 16. apríla 2005 vyplýva, že Mgr. Tomáš Kušnír, konajúci na základe plnomocenstva z úverovej zmluvy, v mene povinnej osoby vyhlásil, že uznáva dlh voči oprávnenej osobe a zaviazal sa takýto dlh zaplatiť v lehote určenej v notárskej zápisnici k rukám oprávnenej osoby. Vyhlásil tiež, že v prípade neuhradenia dlhu v danej lehote súhlasí s exekúciou spôsobom ustanoveným v § 63 E. p. s tým, aby notárska zápisnica bola použitá ako exekučný titul podľa § 41 ods. 2 E. p. Z úverovej zmluvy (na ktorú sa odvoláva i notárska zápisnica) je zrejmé, že splnomocnenie, ktorým dlžníčka splnomocňuje advokáta Mgr. Tomáša Kušníra na už vyššie uvedené, bolo obsiahnuté v zmluve, majúcej charakter zmluvy formulárovej.

7. Podľa § 22 ods. 2 O. z. zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného.

8. Notárska zápisnica predstavuje v sústave exekučných titulov osobitný typ, vyznačujúci sa jeho vydávaním bez ingerencie súdu či iného orgánu, ktorému by zákonodarca zveril rozhodovacie kompetencie a práve preto v procese tvorby takéhoto titulu musia byť prísne dodržané všetky formálne náležitosti, aby zápisnica mohla spĺňať aj materiálne predpoklady vykonateľnosti. Notárska zápisnica má v tomto prípade charakter zápisnice o právnom úkone, je v nej obsiahnutá dohoda povinnej osoby s oprávneným o splnení záväzku a veriteľ môže na základe takejto zápisnice viesť exekúciu i bez predchádzajúceho súdneho konania.

9. Predpokladom materiálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice sú označenie oprávnenej osoby, právny záväzok, právny dôvod (teda označenie právneho úkonu alebo inej právnej skutočnosti, na základe ktorých záväzok vznikol, napríklad uvedenie zmluvy, ak ide o zmluvný záväzok), predmet a čas plnenia a prítomnosť a riadne označenie povinnej osoby, ktorá s vykonateľnosťou výslovne súhlasí. Obsahom notárskej zápisnice je teda osvedčenie notára, že dlžník prejavil súhlas s vykonateľnosťou určitého záväzku, pričom notár nie je oprávnený v súvislosti so spisovaním notárskej zápisnice skúmať, či právny dôvod daný hmotným právom skutočne existuje. Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice je teda súhlas povinného s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, keď práve tento prejav vôle povinného robí z notárskej zápisnice verejnú listinu spôsobilú na nútený výkon povinnosti uvedenej v jej obsahu.

10. Prepojenie medzi Mgr. Tomášom Kušnírom, ktorý aj v prejednávanej veci na základe plnomocenstva zastupoval povinnú (dlžníčku) pri spísaní notárskej zápisnice a oprávnenej (veriteľky z hmotnoprávneho úverového vzťahu) je skutočnosťou známou tunajšiemu súdu z jeho činnosti bez potreby dokazovania (§ 186 CSP). Mgr. Tomáš Kušník bol pritom nielen vopred zvolený oprávnenou ako zástupca povinnej (bez ohľadu na to, kto napokon povinným či povinnou v konkrétnej veci bude), keďže jeho meno bolo súčasťou predtlačenej formulára úverovej zmluvy, oprávnenou predkladaného jej zmluvným partnerom. Stávalo sa tak opakovanne, že rovnaký advokát hájil aj záujmy oprávnenej v množstve exekučných konaní, sledujúcich vymozenie pohľadávok od úverových dlžníkov.

11. Účelom občianskoprávneho inštitútu zastúpenia je, aby za určitú osobu, ktorá z rôznych dôvodov nechce, či nemôže sama činiť právny úkon, urobil právny úkon jej zástupca. Zastúpenie vzniká na základe zákona alebo rozhodnutia štátneho orgánu (zákonné zastúpenie) alebo na základe dohody o plnomocenstve (§ 23 O. z.). Zastupovať iného však nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ako ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného.

12. Súd prvej inštancie dospel k správnej závere, konštatovaním existencie rozporu záujmov povinnej a zástupcu Mgr. Tomáša Kušníra a v dôsledku toho neprípustnosti zastupovania jeho osoby. Oprávnená ho „vybrala“ povinne ako splnomocnenca, ktorý však chránil záujmy oprávnenej ako veriteľky. Uvedené postavenie Mgr. T. Kušníra reálne predurčuje prioritu ochrany záujmov a s tým súvisiacich úkonov v prospech oprávnenej a nie povinnej. Protichodné postavenie veriteľa a dlžníka je úplne prirodzené. V dôsledku toho je potom delegovanie vôle dlžníka na „advokáta“ veriteľa (s možnosťou vytvorenia exekučného titulu) vylúčené. Prehliadanie tohto rozporu by fakticky znamenalo akceptovanie jednostranného prejavu vôle veriteľa (oprávnenej) pre spísanie notárskej zápisnice ako vykonateľného exekučného titulu zaväzujúceho povinnú, realizovanej výlučne podľa vôle veriteľa (oprávnenej), bez ohľadu na vôľu povinnej ako dlžníka. Záujmy oprávnenej a splnomocnenca tak sledovali rovnaký cieľ a to ochranu veriteľa (oprávnenej).

13. K neprijateľnosti udelenia plnej moci tomu, koho záujmy sú v rozpore so záujmami zastupovaného, vyslovil právny názor aj Ústavný súd (sp. zn. I. ÚS 5/2000) i Najvyšší súd Českej republiky (sp. zn. 21Cdo 267/2000).

14. Z dôvodu nedostatku oprávnenia osoby konajúcej v mene povinnej túto zastupovať ako pri spisovaní zápisnice, tak aj pri vyslovení súhlasu s jej vykonateľnosťou, nebola splnená zákonná požiadavka vykonateľnosti exekučného titulu.

15. Uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 183/2011 boli ako zjavne neopodstatnené odmietnuté sťažnosti oprávnenej v obdobných prípadoch (oprávnená namietala porušenie svojho práva

na spravodlivé súdne konanie v exekučných konaniach, v ktorých boli exekúcie zastavené, pričom exekučným titulom bola notárska zápisnica spísaná zástupcom povinnej, splnomocneným na takýto úkon priamo vo formulárovej úverovej zmluve). Ústavný súd konštatoval, že jedným z predpokladov vedenia exekučného konania je relevantný exekučný titul, keďže bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať a preto je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľný právny záver krajského súdu vychádzajúci z toho, že ak neexistuje notárska zápisnica, ktorá je spôsobilá byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania. Zatiaľ čo dôvody, na základe ktorých všeobecný súd obligatórne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 E. p.), alebo na základe ktorých fakultatívne pristúpi k takémuto rozhodnutiu (§ 57 ods. 2 E. p.), upravuje zákon podrobne, okamih (čas), kedy tak má alebo môže učiniť, nie je v ňom ustanovený explicitne. Z toho možno vyvodiť záver, že všeobecný súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí, že sú dané dôvody na ukončenie núteného vymáhania pohľadávky a je tak aj povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania (jedným z obligatórných dôvodov zastavenia exekúcie je v zmysle ustanovenia § 57 ods. 1 písm. a/ E. p. aj prípad začatia exekúcie, hoci rozhodnutie majúce sa vykonať sa nestalo vykonateľným a práve o takýto prípad šlo aj v prejednávanej veci).

16. Exekučný súd nemôže rezignovať na možnosť odopretia vykonania exekúcie na podklade titulu odporujúceho zákonu, ak aj došlo k udeleniu poverenia (hoci sa tak stať nemalo). Musí aj tu byť daný právny prostriedok spôsobilý eliminovať nežiadúce dôsledky takéhoto prípadu, ktorým je práve zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. a/ E. p.

17. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie teda nezdieľal názor, že situáciu riešenú v prejednávanej veci možno subsumovať pod ustanovenie § 57 ods. 1 písm. g/ E. p.. Iným dôvodom, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať, možno rozumieť len taký dôvod nemožnosti ďalšieho priebehu exekúcie, ktorý priamo neupravuje E. p. ani žiaden iný zákon umožňujúci zastaviť exekúciu podľa § 57 ods. 2 E. p.; o taký prípad ale pri zastavení exekúcie pre vady titulu reprezentovaného notárskou zápisnicou z dôvodu nedostatku jej vykonateľnosti (teda pre prípad predpokladaný priamo § 57 ods. 1 písm. a/ E. p.) nejde.

18. To bol dôvod, pre ktorý mohlo byť podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdené len zastavenie exekúcie a k zrušeniu napadnutého uznesenia v tomto prípade postupom podľa § 389 ods. 1 písm. d/ CSP, došlo v časti výroku napadnutého uznesenia o vyhlásení exekúcie za neprípustnú.

19. Oprávnená odvolaním výslovne napadla len výrok o zastavení exekúcie a osobitné odvolacie dôvody proti výroku o trovách exekúcie neuviedla, bol však odvolaním napadnutý i tento výrok, keďže ide o výrok závislý. Potvrdzujúci výrok sa preto vzťahoval aj na rozhodnutie o náhrade trov exekúcie (vyhradením rozhodnutia samostatným uznesením).

20. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Povinná bola v odvolacom konaní úspešná v plnom rozsahu, preto jej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči oprávnenej, v odvolacom konaní neúspešnej. V časti výroku o náhrade trov exekúcie bol účastníkom konania aj súdny exekútor. Ak si účastník náhradu trov konania neuplatní, ani mu podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva (porov. rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/14/2018). Odvolací súd rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania tak, že povinnej a súdnemu exekútorovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže si ju neuplatňovali, pričom z obsahu spisu vznik trov odvolacieho konania ani nevyplýval.

21. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.